

Gespreksnotitie “Vuurwerk” commissie AZ 25 februari 2025

Tijdens de jaarwisseling is al jaren sprake van geweld naar hulpverleners, schade, vernielingen en andere ongewenste gedragingen. Ook gebeurtenissen tijdens de afgelopen jaarwisseling gaven weer genoeg reden voor vragen en gesprek. Dit leidt zowel landelijk als lokaal tot discussie over het instellen van een vuurwerkverbod.

De burgemeester heeft eerder aangegeven met u als raad in gesprek te willen over de eventuele invoering van een lokaal vuurwerkverbod.

In deze nota wordt geen besluit gevraagd. Het dient ter ondersteuning van het gesprek over maatregelen (in aanloop naar) de komende jaarwisseling.

Landelijk

Vanaf 2020 zijn een aantal soorten vuurwerk verboden. Het vuurwerk dat nog wel afgestoken mag worden, is het F1 vuurwerk (sterretjes en knalerwtten) en F2 vuurwerk (cakes, compoundboxen, grondbloemen en fonteintjes). Dit vuurwerk mag worden afgestoken tussen 31 december 18.00 uur en 02.00 uur op 1 januari.

Tijdens de afgelopen jaarwisseling kwamen twee personen om het leven als gevolg van vuurwerk. Meer dan vijftien mensen raakten een oog kwijt, vijf handamputaties vonden plaats en achttien vingers en zes duimen gingen verloren. Veel van de verwondingen worden veroorzaakt door legaal vuurwerk. Dit vuurwerk wordt veilig geacht. Zowel legaal als illegaal vuurwerk zorgt voor veel schade. Hulpverleners kunnen hun werk niet veilig doen omdat zij vuurwerk op hen gericht krijgen. Politie, brandweer, verschillende (oog-)artsen en vele burgemeester ondertekenden dan ook het Vuurwerkmanifest. Eerder heeft de burgemeester uitgesproken voor een landelijk vuurwerkverbod te zijn en daarom dat manifest getekend. U bent daar van op de hoogte gesteld dat onze burgemeester dit Manifest ondertekend heeft. (bijlage 1)

Huidige stand van zaken

In de samenleving lijkt brede steun te zijn voor een landelijk vuurwerkverbod. De politie stelt al jaren dat een verbod op vuurwerk beter handhaafbaar is als er een landelijk totaalverbod geldt. Lokale vuurwerkverboden in individuele gemeenten zijn minder goed te handhaven.

Eind januari is door de Tweede Kamer gedebatteerd over de jaarwisseling en een mogelijk landelijk vuurwerkverbod. Er werd tijdens het debat veel gerefereerd aan de oproep voor een landelijk vuurwerkverbod gedaan door politie, burgemeesters en maatschappelijke organisaties (oftewel de oproep van het Vuurwerkmanifest). De huidige coalitiepartijen op dit moment lijken geen voorstander te zijn van een landelijk vuurwerkverbod. Echter het beeld is wel dat partijen die eerder tegen een landelijk verbod waren, nu van gedachten veranderen. Partijen lijken er steeds meer open voor te staan dat er landelijk iets moet gebeuren. In de bijlagen een verslag van het debat in de Tweede Kamer. (bijlage 2)

In februari is het landelijk vuurwerkverbod opnieuw onderwerp voor een debat in de Tweede Kamer. Hierin zullen alle partijen nogmaals het gesprek met elkaar aangaan om te kijken of men tot een meerderheid kan komen.

Lokaal

De weken voorafgaand aan de jaarwisseling ervaren ook inwoners veel vuurwerkoverlast. Met name jeugd steekt vuurwerk af op verschillende locaties in de gemeente. Politie en gemeenten ontvangen hierover veel meldingen van inwoners.

Als we kijken naar de afgelopen jaren zien we dat er veel gemeld wordt. Vooral vanaf oktober is er een grote stijging te zien van het aantal meldingen tot aan het einde van het jaar. Onderstaand het aantal vuurwerkmeldingen van de afgelopen drie jaar die via de gemeente binnen zijn gekomen.

2024/2025	75 meldingen
2023/2024	96 meldingen
2022/2023	159 meldingen

U bent op oudejaarsdag door de burgemeester geïnformeerd over maatregelen die wij treffen om vuurwerkoverlast op het Oranjeplein te voorkomen. Eén van die maatregelen was het plaatsen van een tijdelijke, opvallende camera op het plein. De jaarwisseling op het Oranjeplein is gelukkig rustig verlopen.

Het afsteken van illegaal vuurwerk heeft op oudejaarsdag voor veel overlast gezorgd. Bovendien is gedurende de jaarwisseling behoorlijk wat schade ontstaan als gevolg van het afsteken van vuurwerk. Zo zijn verkeersborden, vuilnisbakken, een boekenkastje en een speeltoestel vernield. Deze schade heeft een langdurig effect, omdat het herstel hiervan in veel gevallen niet op korte termijn gerealiseerd kan worden. Hierdoor konden kinderen uit de buurt een tijd lang geen gebruik maken van het door vuurwerk beschadigde speeltoestel. Door zwaar knalvuurwerk tegen woningen te gooien zijn bovendien verschillende ruiten gesneuveld. Er is een scooter uitgebrand en de muren van het tunneltje in De Hellen zijn zwartgeblakerd als gevolg van het afsteken van vuurwerk. Ook is rondom de Haspel door jongeren veel zwaar knalvuurwerk afgestoken waarvan veel meldingen zijn binnengekomen. Handhaving van vuurwerkoverlast is een grote uitdaging. Als politie of boa's een boete willen uitschrijven, moeten zij personen op heterdaad betrappen. Na het afsteken van vuurwerk zijn de betrokken personen vaak weg. Daarnaast komt de veiligheid van politie en boa's soms in het geding, omdat zij vuurwerk op zich gericht krijgen. Een bijkomstige moeilijkheid is het in beslag nemen van vuurwerk.

Incidenten/schade voorgaande jaren:

Enkele jaren geleden brak op oudejaarsdag door vuurwerk brand uit in sporthal de Haspel. Ook ging een eetwagen in vlammen op. Al jaren worden vernielingen aangericht. Het herstel wordt met gemeenschapsgeld betaald.

Zorgen

Het vuurwerk lijkt de afgelopen jaren steeds zwaarder te worden. Dit vuurwerk zorgt voor schade en slachtoffers. Hulpdiensten voelen zich tijdens de jaarwisseling vaak niet veilig om hun werk te doen.

Lokaal vuurwerkverbod

Een aantal gemeente heeft inmiddels gekozen voor een lokaal vuurwerkverbod, waaronder de gemeente Tilburg. Gemeente Tilburg organiseert als alternatief vuurwerkshows op een aantal locaties in de gemeente. Sommige gemeenten stellen vuurwerkvrije zones in waar tijdens de jaarwisseling geen vuurwerk mag worden afgestoken. Bijvoorbeeld in het centrum, in de buurt van verzorgingstehuizen of in de buurt van dierenopvangplaatsen. Deze vuurwerkvrije zones worden in de APV opgenomen.

Bij een vuurwerkverbod is het verboden F2 (particulier) vuurwerk af te steken. F1 vuurwerk zoals sterretjes en knalerwten kunnen wel worden toegestaan.

Voordelen van een verbod:

- Veiligheid beter te waarborgen/gevoel van veiligheid groeit
- Minder schade
- Vermindering van overlast

- Bescherming van dieren
- Milieu

Nadelen van een verbod:

- Beperken van tradities
- Illegaal vuurwerk (wordt mogelijk meer)
- Verplaatsing van het probleem naar buurgemeenten
- Economische gevolgen
- Moeilijk te handhaven

Al met al zijn er voor- en nadelen bij een lokaal vuurwerkverbod. Het effect van een lokaal vuurwerkverbod is moeilijk meetbaar. Wel lijkt het erop dat door een lokaal vuurwerkverbod bij die betreffende gemeenten sprake is van minder schade¹. Ook is in die gemeenten sprake van meer bewustwording over het gebruik van vuurwerk en gevolgen daarvan binnen deze gemeenten. Verkoop van F2 vuurwerkproducten voor consumenten kan alleen in de winkel tijdens de drie vuurwerkverkoopdagen. Het instellen van een lokaal vuurwerkverbod heeft gevolgen voor lokale ondernemers die vuurwerk verkopen.

Er zijn veel gemeenten die een afwachtende houding innemen en kijken naar het landelijke beleid.

U wordt uitgenodigd om een gesprek met elkaar hierover te voeren, waarin onderstaande aspecten meegenomen kunnen worden.

- Binnen de gemeente Goirle moet er een lokaal vuurwerkverbod komen.
- We veranderen binnen de gemeente Goirle niets met betrekking tot het afsteken van vuurwerk en volgen de landelijke lijn.
- Het gaat te ver om te zeggen dat er een verbod moet komen, maar niets doen is ook geen optie. Er moet gekeken worden naar een andere variant.
- In aanloop naar de jaarwisseling moet actief ingezet worden op een preventieve aanpak om jongeren bewust te maken van de overlast van vuurwerk. Daarnaast moet gekeken worden of aan jongeren een alternatief geboden kan worden tijdens de jaarwisseling.
- Binnen de gemeente Goirle moeten vuurwerkvrije zones worden aangewezen. In deze zones is het afsteken van vuurwerk verboden.
- Bij het instellen van een lokaal vuurwerkverbod moet een alternatief geboden worden door de gemeente. Bijvoorbeeld een centrale vuurwerkshow.

¹ <https://www.verzekeraars.nl/publicaties/actueel/schade-jaarwisseling-16-miljoen-minder-schade-in-gemeenten-met-vuurwerkverbod>